

Rys historyczny

Oficjalnie historia Polaków w Nowej Zelandii rozpoczęła się w XVIII wieku, kiedy to w czasie drugiej podróży dookoła świata, na pokładzie H.M.S. Resolution (1772-1775) kapitanowi Jamesowi Cookowi towarzyszyli dwaj botanicy Johann (Jan) i jego syn Georg (Jerzy) Forsterowie - obaj pochodzenia polskiego.

Pierwsza duża grupa polskich osadników przybyła do Nowej Zelandii statkiem Friedeburg, który przybył z Hamburga do Lyttelton 30 sierpnia 1872 r. Pierwsi Polacy osiedlili się w okolicy Christchurch. Pracowali ciężko, osuszając nieużytki, przekształcając je w ziemię uprawną. Kolejnym statkiem z polskimi pasażerami na pokładzie był Palmerston, który wpłynął do Port Chalmers 6 grudnia 1872 roku. Większość Polaków osiedliła się w regionie Otago, niedaleko Dunedin, a także w Taranaki na Wyspie Północnej, głównie w Inglewood.

Historical view

Officially, the history of Poles in New Zealand began in the 18th century, when during a second voyage around the world, aboard the H.M.S. Resolution (1772-1775), Captain Jems Cook was accompanied by two botanists Johann (Jan) and his son Georg (Jezy) Forster – both of Polish descent.

The first large group of Polish settlers came to New Zealand by the by the Friedeburg ship, which arrived from Hamburg to Lyttelton on August 30, 1872. The first Poles settled in the Christchurch area. They worked hard, draining wastelands, transforming them into arable lands.

The next ship with with Polish passengers on board was Palmerston, which reached Port Chalmers on December 6, 1872. Most Poles settled in the Otago region, newar Dunedin, as well as in Taranaki on the North Island, Mainly in Inglewood.

Polska utrzymywała stosunki konsularne z Nową Zelandią już w latach 30-tych XX wieku. We wrześniu 1940 r. August Zaleski, Minister Spraw Zagranicznych Rządu na Uchodźstwie, przewidując znaczne fale migracji Polaków do Dominium Brytyjskiego, zaproponował utworzenie konsulatów w Australii i Nowej Zelandii. Zostały one otwarte w Sydney i Wellingtonie w 1941 r. Dr Kazimierz Wodzicki został mianowany Konsulem Generalnym w Nowej Zelandii.

Poland maintained consular relations with New Zealand as early as in the 1930s. In September 1940, August Zaleski, Minister of Foreign Affairs of the Government in Exile, anticipating significant waves of migration of Poles to the British Dominion, proposed the creation of consulates in Australia and New Zealand. They were opened in Sydney and Wellington in 1941. Dr. Kazimierz Wodzicki was appointed Consul General in New Zealand.

Po ogłoszeniu amnestii przez ZSRR w 1941 r. i wobec decyzji o formowaniu się Wojska Polskiego na Uchodźstwie, wśród ludności cywilnej ewakuowanej do Iranu były dzieci. W odpowiedzi na apel Ligi Narodów, Nowa Zelandia zgodziła się przyjąć grupę 733 polskich dzieci, głównie sierot i półsierot oraz ich opiekunów do

zakończenia wojny. Było to możliwe przede wszystkim dzięki zabiegom dyplomatycznym konsula K. Wodzickiego i jego małżonki Marii Wodzickiej.

After the announcement of the amnesty by the USSR in 1941 and in view of the decision to form the Polish Army in Exile, there were children among the civilian population evacuated to Iran. In response to the League of Nations appeal, New Zealand agreed to accept a group of 733 Polish children, mainly orphans and half-orphans and their guardians until the end of the war. This was possible mainly due to the diplomatic efforts of Consul K.Wodzicki and his wife Maria Wodzicka.

Żołnierze polscy i nowozelandzcy walczyli wspólnie na kilku frontach II wojny światowej, w tym w Bitwie o Anglię (1940) i Bitwie pod Monte Cassino (1944). Nowozelandzcy piloci byli wśród zachodnich aliantów, którzy wspierali Polaków w Powstaniu Warszawskim w 1944 roku.

Polish and New Zealand soldiers fought together on several fronts of World War II, including the Battle of Britain (1940) and the Battle of Monte Cassino (1944). New Zealand pilots were among the Western Allies who supported the Poles in the Warsaw Uprising in 1944.

Stosunki dyplomatyczne z Rządem polskim na Uchodźstwie ustały w 1945 roku.

W 1966 r. otwarto w Wellingtonie Konsulat Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. 1 marca 1973 r. oficjalnie nawiązano stosunki dyplomatyczne między Polską a Nową Zelandią na poziomie ambasady. Od 1974 r. polski ambasador w Nowej Zelandii był akredytowany z Australii, a ambasada w Wellingtonie była kierowana przez chargé d'affaires a.i. W maju 1982 r. działalność Ambasady RP w Wellingtonie zawieszono, a polska reprezentacja dyplomatyczna została reaktywowana w Wellingtonie w marcu 1987 roku.

Diplomatic relations with the Polish Government in Exile ceased in 1945.

In 1966, the Consulate General of the Polish People's Republic was opened in Wellington. On March 1, 1973 diplomatic relations were officially established between Poland and New Zealand at the embassy level. From 1974, the Polish ambassador in New Zealand was accredited from Australia, and the embassy in Wellington was headed by Chargé d'affaires a.i. In May 1982, the activities of the Polish Embassy in Wellington were suspended, and the Polish diplomatic representation was reactivated in Wellington in March 1987.

Współpraca polityczna w okresie III RP

Do końca lat 90. Ambasada RP w Wellingtonie, będąc w gestii resortu gospodarki (tzw. Biuro Radcy Handlowego Ambasady), kierowana była przez charge d'affaires. Od 2004 r. Ambasada RP w Wellingtonie (do tego czasu ambasador był akredytowany z Canberry) utrzymywana jest na poziomie ambasadora.

Nowa Zelandia otworzyła Ambasadę w Warszawie w 2005 r. Do tego czasu ambasador akredytowany był z Wiednia, a następnie z Berlina.

W Nowej Zelandii funkcjonują dwa konsulaty kierowane przez konsulów honorowych: w Auckland (od 1999 roku) oraz w Christchurch (od 2011 roku).

Od 1 maja 2004 roku Polska nie wymaga wiz od obywateli Nowej Zelandii na pobyty turystyczne poniżej 90 dni, natomiast od 1 kwietnia 2005 roku Nowa Zelandia nie wymaga wiz od obywateli Polski na takich samych warunkach.

Political cooperation during the Third Polish Republic.

Until the end of the 90s, the Embassy of the Republic of Poland in Wellington, being in the hands of the Ministry of Economy and was headed by charge d'affaires. Since 2004, the Embassy of the Republic of Poland in Wellington (until then the ambassador was accredited with Canberra) is maintained at the level of the ambassador.

New Zealand opened the Embassy in Warsaw in 2005. Until then, the Ambassador was accredited from Vienna and then from Berlin.

There are two consulates in New Zealand headed by honorary consuls: in Auckland (since 1999) and in Christchurch (since 2011).

From May 1, 2004, Poland does not require visas from New Zealand citizens for tourist stays under 90 days, while from April 1, 2005, New Zealand does not require visas from Polish citizens under the same conditions.